

Portefeuillehouder: N.J.M.M. Dauven
Datum collegevergadering: 11 juni 2024
Datum commissievergadering: 24 juni 2024
Datum raadsvergadering: 1 juli 2024

1. Onderwerp

Implementatie en vaststellen Verordening Forensenbelasting 2025

2. Voorstel

- Met ingang van 2025 de belastingsoort Forensenbelasting in te voeren in de gemeente Valkenburg aan de Geul;
- De Verordening op de heffing en de invordering van Forensenbelasting 2025 vast te stellen.

3. Inleiding

In het coalitieakkoord 2022-2026 is onder meer afgesproken om te onderzoeken of het mogelijk is om de Forensenbelasting in te voeren. Dit onderzoek is uitgevoerd. Hierbij blijkt dat in onze gemeente door niet-ingezetenen een tweede woning wordt aangehouden. Voor deze niet-ingezetenen ontvangen wij géén uitkering uit het Gemeentefonds. Dit rechtvaardigt het invoeren van de Forensenbelasting.

Om deze reden stellen wij voor om met ingang van 2025 de belastingsoort Forensenbelasting in te voeren binnen onze gemeente. Om dit te doen dient de verordening Forensenbelasting 2025, zoals opgenomen in de bijlage, te worden vastgesteld door de gemeenteraad.

4. Beoogd effect / doel

De Forensenbelasting is gebaseerd op artikel 223 van de Gemeentewet. Met deze belasting kan aan niet-ingezetenen van de gemeente een belasting worden opgelegd. In de Gemeentewet is aan de opbrengst van de Forensenbelasting geen bestemming gegeven, zodat dit een algemene belasting is. De wetgever heeft deze belasting ingevoerd vanuit de zogenaamde profijtgedachte. Dat wil zeggen het mogelijk te maken dat niet-ingezetenen mee betalen aan de gemeentelijke voorzieningen, omdat de gemeente voor hen géén uitkering uit het Gemeentefonds ontvangt maar zij wél profijt hebben van deze voorzieningen. Met ons voorstel om de Forensenbelasting in te voeren willen wij aansluiten bij de profijtgedachte.

Negentig dagen termijn

De Gemeentewet kent twee vormen voor de Forensenbelasting. Alle gemeenten die deze belasting hebben ingevoerd, kiezen om praktische redenen voor de Forensenbelasting die wordt geheven van natuurlijke personen die voor méér dan negentig dagen een gemeubileerde woning voor zichzelf beschikbaar houden. Deze persoon kan een eigenaar óf een huurder zijn. Als eigenaar krijgt deze persoon sowieso een aanslag Onroerendezaakbelasting en betaalt mee aan de gemeentelijke voorzieningen. Voor deze eigenaar krijgt de gemeente géén uitkering uit het Gemeentefonds. Een huurder betaalt geen Onroerendezaakbelasting.

Het is niet noodzakelijk dat men meer dan negentig dagen daadwerkelijk in de gemeubileerde woning aanwezig is. Het gaat er om dat men meer dan negentig dagen in de gemeubileerde woning zou kunnen verblijven. Is er bijvoorbeeld sprake van een vakantiewoning op een bungalowpark, waarin de eigenaar enkele weken verblijft, dan gelden de dagen waarop de woning niet is doorverhuurd als beschikbaar houden door de eigenaar.

Aantallen

Binnen onze gemeente vallen een beperkt aantal gemeubileerde woningen op campings & bungalowparken onder de Forensenbelasting. Dit is tijdens een controle vastgesteld. Uit onderzoek van Belasting Samenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW) is gebleken dat ook particuliere woningen onder de Forensenbelasting vallen. Deze onderzoeken komen tot de volgende aantallen:

Gemeubileerde woningen	Aantal
Toeristische accommodaties op campings & bungalowparken	180
Particuliere woningen	305
TOTAAL	485

Forensenbelasting in de regio en daarbuiten

Om te komen tot een voorstel voor de heffingsmaatstaf en het tarief hebben wij een inventarisatie gehouden bij buurgemeenten en enkele andere toeristische gemeenten. Omdat veel gemeenten als tarief een percentage van de WOZ-waarde hanteren, presenteren wij voor de vergelijking in deze tabel ook het percentage van het OZB-tarief.

Gemeente	Forensenbelasting			Tarief OZB woning
	Vast bedrag	% van de WOZ-waarde	Anders	
Bergen (NH)	Nvt	0,3000%	Nvt	0,08944%
Echt-Susteren	Nvt	Nvt	WOZ-waarde tot € 75.000, tarief € 179,- WOZ-waarde van € 75.000 tot € 100.000 tarief € 434,- WOZ-waarde van € 100.000 tot € 150.000 tarief € 730,- WOZ-waarde van € 150.000 tot € 200.000 tarief € 1.013,- WOZ-waarde van € 200.000 of meer tarief € 1.311,-	Nvt
Eijsden-Margraten	€ 533,00	0,8900%	Vast bedrag wordt verhoogd met % WOZ-waarde	0,11130%
Gulpen-Wittem	€ 280,00	0,8900%	Vast bedrag wordt verhoogd met % WOZ-waarde	0,12870%
Maasgouw	€ 180,00	Nvt	WOZ-waarde meer dan € 50.000 verhoging met € 323,00	Nvt
Maastricht	€ 310,00	0,5600%	Vast bedrag wordt verhoogd met % WOZ-waarde. Maximum bedrag van € 3.321,00	0,10500%
Vaals	Nvt	0,1261%	Nvt	0,12610%
Schiermonnikoog	Nvt	0,2849%	Nvt	0,09830%

Drie gemeenten hanteren een vast bedrag in combinatie met een tarief van een percentage van de WOZ-Waarde. Bij vijf gemeenten die de WOZ-waarde hanteren als heffingsmaatstaf, is het tarief (het percentage) aanzienlijk hoger dan het tarief voor de OZB. De gemeente Maastricht hanteert als enige een maximum bedrag. De gemeente Vaals hanteert hetzelfde tarief voor de Forensenbelasting als bij de OZB. De gemeente Maasgouw hanteert een vast bedrag, dat verhoogd wordt met weer een vast bedrag in het geval de WOZ-waarde hoger is dan € 50.000. Daarmee heeft zij de laagste Forensenbelasting in dit overzicht.

Heffingsmaatstaf

De WOZ-waarde wordt gezien als een redelijke en niet-willekeurige heffingsmaatstaf die steeds breder gebruikt wordt, zodat wij voorstellen om die hanteren voor onze verordening Forensenbelasting. Bijkomend voordeel is dat ook de uitvoeringskosten beperkt blijven, omdat dit gegeven voorhanden is.

Tarief

De eigenaar van een gemeubileerde woning die géén inwoner is van onze gemeente, betaalt na het invoeren van de Forensenbelasting deze belasting naast de OZB. Ook de huurder van een gemeubileerde woning die géén ingezetene van onze gemeente is, betaalt na invoering de Forensenbelasting. Nu de eigenaar al bijdraagt via de OZB én aan de huurder met de Forensenbelasting een bijdrage wordt gevraagd, stellen wij voor om voor 2025 het tarief te baseren op het tarief van de OZB eigenaar voor een woning voor 2025. Voor 2024 bedraagt dit tarief 0,1404% van de WOZ-waarde.

Raming opbrengst

De Waarderingskamer heeft op haar website gepubliceerd dat de gemiddelde WOZ-waarde van een woning in onze gemeente op 1 januari 2022 € 319.000 bedraagt. Uitgaande van het OZB-tarief van 0,1404% van de WOZ-waarde voor 2024, zal bij gemiddelde WOZ-waarde van € 319.000 de aanslag Forensenbelasting € 448,- bedragen. Nemen wij deze gemiddelde aanslag als voorbeeld voor 485 gemeubileerde woningen, dan komen wij tot een eerste ruwe inschatting van de opbrengst van de Forensenbelasting van € 217.000. Voorzichtigheidshalve is deze raming naar beneden bijgesteld naar € 190.000 opbrengsten, om rekening te houden met de gevolgen van eventuele bezwaarschriften en mogelijke verschillen tussen de inschatting vooraf en de werkelijke situatie.

Perceptiekosten

Het college is voornemens om de uitvoering van de Forensenbelasting neer te leggen bij de BsGW. De eenmalige kosten ten behoeve van de implementatie bedragen € 25.000 in 2024, de structurele kosten bedragen € 20.000 vanaf 2025. In de kadernota 2024 zijn de opbrengsten kosten en de opbrengsten op deze wijze meegenomen (netto opbrengst van € 170.000).

Evaluatie

In de eerste helft van 2025 zal de Forensenbelasting voor het eerst geheven worden. De evaluatie van het eerste heffingsjaar zullen wij meenemen in de Programmabegroting voor 2026. In het geval deze evaluatie leidt tot aanpassing van deze verordening kan dat worden meegenomen in de Raadsnota Tarievenbesluiten 2026, die in december 2025 ter besluitvorming wordt aangeboden.

5. Argumenten

5.1 Implementatie van Forensenbelasting past binnen de profijtgedachte

De wetgever heeft de belastingsoort Forensenbelasting ingevoerd vanuit de zogenaamde profijtgedachte. Dat wil zeggen het mogelijk te maken dat niet-ingezeten mee betalen aan de gemeentelijke voorzieningen, omdat de gemeente voor hen géén uitkering uit het Gemeentefonds ontvangt maar zij wél profijt hebben van deze voorzieningen.

6. Kanttekeningen/Risico's

6.1 Cumulatie van Forensenbelasting en Toeristenbelasting is onwenselijk

In bepaalde gevallen moet de Forensenbelasting én de Toeristenbelasting aan dezelfde persoon worden opgelegd. Deze situatie doet zich met name voor op campings & bungalowparken in het geval de forens daar zélf overnacht én betaalt voor het gebruik van bepaalde voorzieningen. Deze dubbele heffing is toegestaan.

De dubbele heffing kan voorkomen worden door het opnemen van een vrijstellingsbepaling. De aanslag voor de Forensenbelasting zal hoger zijn dan de aanslag Toeristenbelasting. Wij stellen daarom voor om de Toeristenbelasting vrij te stellen voor degene die al de Forensenbelasting betaalt. Indien de gemeenteraad instemt met het voorliggende voorstel zal dit zogenaamde anti-cumulatiebeding als een technische wijziging van de verordening aan de raad worden voorgelegd.

7. Financiën

De implementatie van de belastingsoort Forensenbelasting brengt zowel opbrengsten als kosten met zich mee. De opbrengsten betreffende de belastingopbrengsten zelf, de kosten betreffen de eenmalige implementatiekosten en de structurele kosten voor de heffing en invordering van de belasting (de zogenaamde perceptiekosten).

De opbrengsten van de forensenbelasting zijn geraamd op € 190.000.

De eenmalige implementatiekosten zijn geraamd op € 25.000 en de structurele perceptiekosten bedragen € 20.000.

De verwachte netto-opbrengst van de forensenbelasting bedraagt daarmee €170.000.

8. Uitvoering

Indien de gemeenteraad instemt met de invoering van de Forensenbelasting zal de uitvoering daarvan worden ondergebracht bij de gemeenschappelijke regeling BsGW. Argumenten voor het onderbrengen van de uitvoering van deze belasting bij BsGW, zijn dat zij reeds de verordening Toeristenbelasting uitvoeren die op campings en bungalowparken geheven wordt én dat zij verantwoordelijk zijn voor het vaststellen van de WOZ-waarde. Op campings en bungalowparken wordt straks de Forensenbelasting ook geheven. Ook kan BsGW het onderzoek uitvoeren naar het belastbaar feit voor de Forensenbelasting bij particuliere woningen.

9. Communicatie

De Verordening Forensenbelasting 2025 betreft een beleidsregel die zal worden gepubliceerd in het gemeenteblad en bekend wordt gemaakt op de website overheid.nl.

10. Bijlagen

- Verordening op de heffing en de invordering van Forensenbelasting 2025.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

mr. G.S. Reehuis
algemeen directeur/gemeentesecretaris

D.M.M.T. Prevoo
burgemeester

De raad van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders de dato 11 juni 2024;

Gehoord de raadscommissie Algemene Zaken en Middelen de dato 24 juni 2024;

Gelet op het bepaalde in artikel 223 van de Gemeentewet;

B e s l u i t :

- Met ingang van 2025 de belastingsoort Forensenbelasting in te voeren in de gemeente Valkenburg aan de Geul.
- De Verordening op de heffing en de invordering van Forensenbelasting 2025 vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van 1 juli 2024.

De raad voornoemd,

mr. J.W.L. Pluijmen,
griffier

D.M.M.T. Prevoo,
voorzitter